
Istungidokument

B9-0147/2024

26.2.2024

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

Aleksei Navalnõi mõrva kohta ja vajaduse kohta võtta ELi meetmeid poliitvangide ja rõhutud kodanikuühiskonna toetamiseks Venemaal (2024/2579(RSP))

Sergey Lagodinsky, Francisco Guerreiro, Markéta Gregorová, Ignazio Corrao, Katrin Langensiepen, Mounir Satouri, Anna Cavazzini, Bronis Ropé, Alviina Alametsä, Erik Marquardt, Gwendoline Delbos-Corfield, Heidi Hautala, Henrike Hahn, Jordi Solé, Malte Gallée, Viola von Cramon-Taubadel
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon Aleksei Navalnõi mõrva kohta ja vajaduse kohta võtta ELi meetmeid poliitvangide ja rõhutatud kodanikuühiskonna toetamiseks Venemaal (2024/2579(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venemaa kohta,
  - võttes arvesse oma esimeeste konverentsi 21. veebruari 2024. aasta avaldust,
  - võttes arvesse Venemaa Föderatsiooni põhiseadust ja rahvusvahelisi inimõigustealaseid kohustusi, mille Venemaa on endale võtnud,
  - võttes arvesse Venemaa Föderatsiooni inimõiguste olukorraga tegeleva ÜRO eriraportööri Mariana Katzarova 21. septembri 2023. aasta aruannet, mis käsitleb inimõiguste olukorda Venemaa Föderatsioonis,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 11. juuli 2023. aasta aruannet „Protecting Human Rights Defenders at Risk: EU entry, stay and support“ (Ohus olevate inimõiguste kaitsjate kaitsmine: ELi sisenemine ja seal viibimine ning ELi tugi),
  - võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 19. veebruaril 2024. aastal Euroopa Liidu nimel tehtud avaldust Aleksei Navalnõi surma kohta,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et Venemaa silmapaistev poliitikategelane ja 2021. aasta Sahharovi mõttevabaduse auhinna laureaat Aleksei Navalnõi suri ülalpool põhjapoolarjoont asuvas Siberi karistuskoloonias, kui ta kandis põhjendamatu ja poliitiliselt motiveeritud vanglakaristust; arvestades, et täielik vastutus tema mõrva eest lasub Vene riigil ja eelkõige selle presidendil Vladimir Putinil;
- B. arvestades, et Navalnõid peeti kinni alates 17. jaanuarist 2021; arvestades, et alates vahistamisest kannatas ta väärkohtlemise, piinamise, meelevaldse karistamise ja psühholoogilise surve all;
- C. arvestades, et Aleksei Navalnõist sai Venemaa vabaduse ja demokraatia eest võitlemise kehastus; arvestades, et vanglas viibides jätkas ta väsimatult ja julgelt oma võitlust, mõistes hukka Venemaa valitseva režiimi korruptiivsuse; arvestades, et teadete kohaselt avaldavad Venemaa kodanikud linnades üle kogu Venemaa Aleksei Navalnõile austust, paljud neist on oma rahumeelse tegevuse eest kinni peetud ja osa neist on saanud meelevaldse korralduse asuda sõjaväeteenistusse;
- D. arvestades, et Venemaa poliitilist süsteemi kontrollib konsolideeritud autoritaarne režiim, kus valitseb ohjeldamatu korruptsioon; arvestades, et see režiim kasutab näiliselt demokraatlikke, kuid võltsitud tulemustega valimisi, koondades kogu võimu Vladimir Putini kätte; arvestades, et teisitimõtlejaid surub maha valitsus, keda toetavad lojaalsed julgeolekujõud, kuulekas kohtusüsteem, kontrolli all olev meediakeskkond ning

seadusandja, mis koosneb valitsevast erakonnast ja allaheitlikest opositsioonirühmitustest;

- E. arvestades, et Putini režiim on hävitanud suure osa Venemaa inimõigusorganisatsioonidest, sealhulgas Memorial ja Moskva Helsingi grupp; arvestades, et EL on võtnud vastu mitmesugused Venemaa teisitimõtlejad ning meedia ja kodanikuühiskonna esindajad, kes on olnud sunnitud Venemaalt lahkuma, kuna valitsuse kritiseerimine seab nad suurde ametivõimude kättemaksu ohtu;
- F. arvestades, et paljud opositsioonitegelased jäävad Venemaale, et jätkata kohapeal võitlust demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste eest, olles isiklikult suures ohus; arvestades, et valitsus ja valitsusmeelne meedia kasutavad opositsiooni esindajate suhtes süstemaatiliselt verbaalseid rünnakuid, laimukampaaniaid ja ebainimlikustamist; arvestades, et Venemaal on praegu üle 500 poliitvangi; arvestades, et alates Venemaa täieulatuslikust sissetungist Ukrainasse 2022. aastal on Venemaa ametivõimud riigisiseste erimeelsuste lämmatamiseks veelgi piiranud õigusi ja üksikisikute vabadusi;
- G. arvestades, et Venemaa Föderatsiooni inimõiguste olukorraga tegeleva ÜRO eriraportööri Mariana Katzarova sõnul ei ole Venemaal enam kodanikuühiskonnale ega poliitilisele opositsioonile turvalist tegutsemisruumi;
1. mõistab teravalt hukka Aleksei Navalnõi mõrvamise; avaldab sügavat kaastunnet tema perekonnale, kaaskondlastele ja kolleegidele ning lugematutele toetajatele Venemaal; väljendab täielikku toetust Julija Navalnajale tema kindlameelsuses jätkata Aleksei Navalnõi poolt tema toetusel alustatud tööd, samuti Navalnõi asutatud korruptsioonivastasele fondile, mis jätkab tööd uutes oludes;
  2. kutsub Venemaa ametivõime üles võimaldama Aleksei Navalnõi surnukeha matta vastavalt tema perekonna soovidele; nõuab Aleksei Navalnõi surma täpsete asjaolude sõltumatut ja läbipaistvat rahvusvahelist uurimist, et tagada vastutuse võtmine ja õiglus;
  3. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning liikmesriike üles võtma tihedas koostöös ELi partneritega Venemaa poliitilise juhtkonna ja ametivõimud vastutusele; kutsub nõukogu üles kasutama tõhusalt kogu maailmas rakendatavat inimõiguste rikkujate vastast ELi sanktsioonirežiimi ja võtma sihipäraseid meetmeid nende vastu, kes on seotud Navalnõi vahistamise, kohtuasja, vangistuse ja surmaga;
  4. rõhutab, et Venemaa valitsus ja Vladimir Putin isiklikult kannavad kriminaal- ja poliitilist vastutust oma kõige silmapaistvama vastase Aleksei Navalnõi mõrva eest ning et sellises olukorras on õigustatud tõstatada avalikus ja rahvusvahelises arutelus küsimus Vladimir Putini legitiimsuse kohta;
  5. väljendab solidaarsust kõigi nendega, kes võitlevad Venemaa demokraatliku ja rahumeelse tuleviku eest nii Venemaal kui ka mujal; mõistab hukka valitsuse kriitikute, inimõiguste kaitsjate ja sõltumatute ajakirjanike vastu suunatud repressioonide intensiivistumise pärast sissetungi Ukrainasse;
  6. kutsub Venemaa ametivõime üles loobuma kõigist meelevaldsetest süüdistustest ning vabastama viivitamata ja tingimusteta kõik poliitvangid ja meelevaldselt kinni peetud

isikud, sealhulgas Vladimir Kara-Murza, Juri Dmitrijev, Ilja Jašin, Aleksei Gorinov, Lilia Tšanõševa, Ksenia Fadejeva, Vadim Ostanin, Daniel Holodnõi, Viktoria Petrova, Maria Ponomarenko, Aleksandra Skotsilenko, Svetlana Petriitšuk, Jevgenija Berkovitš, Dmitri Ivanov, Ioann Kurmojarov, Igor Barõšnikov, Dmitri Talantov, Aleksei Moskalev ja Ivan Safronov;

7. nõuab, et kuni vabastamiseni oleksid vangide kinnipidamise tingimused sellised, mis vastavad Venemaa rahvusvahelistele kohustustele, eelkõige seoses nende juurdepääsuga enda valitud arstidele, asjakohasele ravile ja juristidele ning võimalusega perekonnaga suhelda;
8. kutsub liikmesriike üles pingutama rohkem selle nimel, et leida võimalik viis kõige enam mõjutatud isikute, eelkõige haigete poliitvangide ja piinamise ohvriks langenud isikute vabastamiseks, sealhulgas võimalus vangistatud isikute võimalikuks vahetamiseks; kutsub nõukogu üles looma poliitvangide ja pantvangide erisaadiku rolli, et koordineerida selliseid püüdlusi koostöös rahvusvaheliste partneritega ning olla kontaktisikuks asjaomastele perekondadele ja kaaskondlastele;
9. kutsub Venemaa ametivõime üles vabastama viivitamata sajad inimesed, kes on viimaste nädalate jooksul kinni peetud oma rahumeelse tegevuse eest Aleksei Navalnõi mälestamisel; mõistab hukka Venemaa ametivõimude sadistliku tava võtta sihikule poliitilised meelevaldajad, andes neile mobilisatsioonikutse;
10. kutsub liikmesriike üles kehtestama ulatuslikud ELi sanktsioonid isikute suhtes, kes on seotud Venemaa kodanikuühiskonna ja aktivistide vastu suunatud poliitilise tagakiusamise ja juhtumite fabritseerimisega; nõuab ELi sanktsioonide kohaldamise ja nende kaotamise protsessis suuremat läbipaistvust;
11. kutsub ELi delegatsiooni ja ELi liikmesriikide esindusi Venemaal üles osalema ka edaspidi selliste isikute kohtuprotsessides, kellele esitatud süüdistused on poliitiliselt motiveeritud;
12. nõuab tungivalt, et liikmesriigid laiendaksid ja lihtsustaksid veelgi humanitaarviisade programmi ning pakuksid muud toetust Venemaa inimõiguste kaitsjatele, demokraatiameelsetele aktivistidele ja sõltumatutele ajakirjanikele, keda ohustab poliitiline tagakiusamine;
13. kordab oma nõudmist luua inimõiguste kaitsjate ja kodanikuühiskonna aktivistide ning poliitiliselt tagakiusatud isikute jaoks kogu ELi hõlmav mitmekordse viisa süsteem ning kasutada olemasolevaid õiguslikke paindlikkusmeetmeid ja kõrvaldada õigusaktides esinevad lüngad, nagu soovitas Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet oma 2023. aasta aruandes „Protecting Human Rights Defenders at Risk: EU entry, stay and support“ (Ohus olevate inimõiguste kaitsjate kaitsmine: ELi sisenemine ja seal viibimine ning ELi tugi); kutsub ELi institutsioone üles valmistama ette meetmeid juhuks, kui Venemaa lõpetab passide väljastamise oma konsulaatides, sealhulgas tunnustama *de facto* kodakondsusetust, ning väljastama reisidokumente, et võimaldada demokraatlikul opositsioonil, kodanikuühiskonna aktivistidel ja muul viisil poliitiliselt tagakiusatud isikutel asuda ümber ELi liikmesriikidesse ja vajaduse korral jätkata oma tööd eksiilis;
14. kutsub liikmesriike üles vältima sanktsioonide põhjendamatu ja ebaproportsionaalset

kohaldamist isikute suhtes, kes otsivad varjupaika Venemaa praeguse valitsuse eest ja võitlevad selle valitsuse vastu;

15. nõuab, et Venemaa teisitimõtlejate jaoks lihtsustataks ELis organisatsioonide ja üksuste registreerimise, pangakontode avamise ja muude haldusülesannete täitmise protsesse, et võimaldada neil jätkata oma tööd eksiilis;
16. taunib Venemaa režiimi imperialistlikku ja uskolonialistlikku poliitikat ning mõistab kõige karmimalt hukka Venemaa jätkuva Ukraina-vastase agressioonisõja; kordab, et EL, selle liikmesriigid ja sarnaselt meelestatud partnerid kogu maailmas peavad jätkama Ukraina poliitilist, majanduslikku ja sõjalist toetamist, kuna parim lahendus praegustele rõhuvatele tavadele on suurendada meie toetust Ukraina kaitsele;
17. kutsub komisjoni üles kasutama mitmepoolseid platvorme, mille liige Venemaa on, et jätkuvalt mõista hukka inimõiguste rikkumised Venemaal ja Venemaa agressioonikuriteod Ukraina vastu;
18. väljendab toetust Venemaa Föderatsiooni inimõiguste olukorraga tegeleva ÜRO eriraportööri Mariana Katzarova tööle ning kutsub liikmesriike üles tagama, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu pikendaks 2024. aastal uuesti tema volitusi;
19. kutsub komisjoni ja eelkõige Euroopa välisteenistust üles töötama Venemaa suhtes välja ennetava pikaajalise strateegilise poliitika, mis vastab mõjusalt ELi ja Venemaa suhete praegusele tegelikkusele, inimõiguste olukorrale Venemaal ning Venemaa kodanikuühiskonna ja opositsiooni eksiilis olevate esindajate toetusvajadustele;
20. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Venemaa ametivõimudele.